

El riu Jordà baixa tèrbol

Practicar el cristianisme en terres de majoria musulmana no és gens senzill. Durant la celebració de les festes de Nadal, les comunitats cristianes d'alguns països de l'Orient Mitjà i d'Àsia, com ara Egipte i Malàisia, ha rebut atacs contra persones i esglésies.

La terra que va veure néixer i créixer Jesucrist no és precisament un oasi per a la pràctica del cristianisme. A tocar de la vall del riu Jordà, a l'actual Cisjordània, la comunitat cristiana ha disminuït notablement al llarg dels darrers quaranta anys. Hom calcula que el 1970 els cristians d'aquest territori comprenien un 5% del total de la població. En canvi, avui dia, a conseqüència del conflicte entre israelians i palestins, de la davallada econòmica i de la caiguda dels índexs de natalitat, aquest percentatge s'ha reduït a la meitat. També hi ha qui assegura que, tot i que les relacions entre els cristians i els musulmans d'aquesta zona han estat generalment pacífiques, el creixement del radicalisme islamista ha desfermat més discriminació vers la comunitat cristiana, formada per diverses confessions, com ara la grega ortodoxa, la catòlica, l'assíria o l'armènia.

Ara bé, aquests dies, la pitjor part de tot plegat se l'han enduta els cristians que viuen en un altre dels països pels quals transità Jesús: Egipte. En concret, han estat els coptes, els descendents cristians dels antics egipcis, que han sofert la violència sectària. Passada la mitjanit del dia 6 de gener, dia en què aquesta comunitat celebra l'arribada de Nadal, un grup de persones va disparar contra els fidels que sortien de la missa del Gall celebrada en una església de Nag Hammadi, al sud del país. L'atac, que va deixar sis joves de menys de vint anys morts i una desena de ferits, va anar seguit d'una manifestació d'un miler de coptes i d'enfrontaments entre totes dues comunitats. Segons les primeres investigacions, l'atac contra els coptes fou una revenja pel suposat se-

grest d'una noia musulmana de dotze anys. Després d'aquest rapt, denunciat el mes de novembre passat, hi hagué cinc dies d'enfrontaments a Nag Hammadi, que van acabar amb la cremada de nombroses propietats de famílies coptes.

Segons el bisbe d'aquesta ciutat, Anba Kirolos, l'atac anava adreçat contra ell. "Jo era l'únic que volien assassinar, però, en fallar això, els criminals van girar-se i van disparar contra els joves", va assenyalar. El bisbe Kirolos, a més, va assegurar que els coptes de Nag Hammadi havien rebut amenaces durant els dies previs a la celebració de Nadal i, per això, va acusar les forces de seguretat egípcies d'actuar amb negligència. Segons els coptes, l'argument del segrest d'una noia musulmana és només un pretext, com ho demostra, segons ells, el fet que la policia no n'hagi detingut l'autor. Durant el funeral dels sis joves morts, que tingué lloc l'endemà passat de l'atac, una manifestació formada per unes 5.000 persones va ser dispersada per la policia, que va haver d'utilitzar gasos lacrimògens per fer front als manifestants, que els tiraven pedres.

Discriminació i assetjament. Els coptes que viuen a Egipte, un 10% dels 80 milions d'habitants del país, denuncien des de fa temps una campanya d'assetjament. En concret, es queixen que són discriminats a l'àmbit laboral, que les autoritats els imposen restriccions a l'hora de construir noves esglésies i que l'actual llei electoral beneficia els partits islamistes i impedeix als coptes d'augmentar la seva representació a les institucions. Al seu torn, els musulmans,

Els musulmans de Malàisia protesten, el dia 8

en general, es miren els coptes amb recel, per la tendència a agrupar-se formant poderosos clans i perquè tenen un nivell de vida més elevat. Per tot plegat, els enfrontaments entre les dues comunitats no són nous. Per esmentar només dos casos recents, el mes d'abril passat dos cristians coptes van resultar morts pels trets que els van disparar uns musulmans, com a venjança, segons la policia, per la mort d'un musulmà. Un any abans, el maig del 2008, quatre coptes havien resultat morts arran d'un atac a la joieria que tenien al centre del Caire, la capital egípcia. Anys enrere, el robatori de joieries coptes havia estat una de les vies de finançament de l'integrisme islamista.

Sigui com sigui, la violència contra els cristians en països de majoria musulmana no és exclusiva d'Egipte. La passada

de gener, contra la sentència del tribunal de Kuala Lumpur que havia autoritzat als cristians l'ús del mot *Al·là*.

vigília de Nadal, un home de religió cristiana va ser mort davant de casa seva a Mossul, a l'Iraq, un país on es calcula que almenys han mort 2.000 cristians d'ençà de la intervenció dels Estats Units per enderrocar el règim de Saddam Hussein, ara fa gairebé set anys. La presència de cristians –que es calcula que és d'uns 700.000 practicants, menys d'un 3% del total de la població–, s'ha reduït considerablement a conseqüència de l'èxode que ha motivat la guerra. Aquestes darreres setmanes, a més, hi ha hagut un augment dels atacs contra els cristians iraquians, sobretot contra esglésies i convents, de resultes dels quals s'han mort diverses persones. Segons Louis Sako, arquebisbe de Kirkuk, la principal ciutat del nord del país, la violència respon a una campanya de neteja ètnica contra els cristians, de

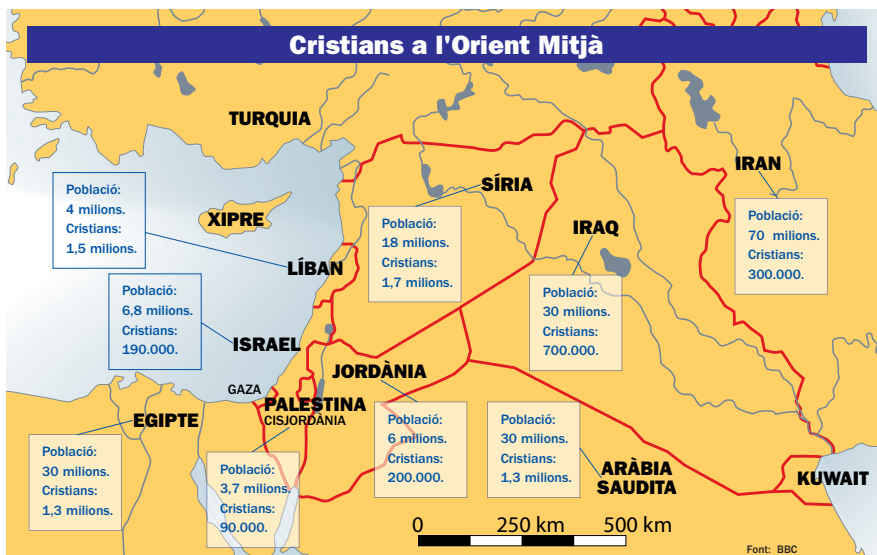
la qual s'acusen mútuament les altres comunitats: àrab, kurda i turcmana. El mes d'abril passat, després de la mort de cinc cristians a Kirkuk, Bagdad i Mossul, l'arquebisbe Sako es va mostrar preocupat per la retirada de tropes anunciada pels Estats Units, i assegurarà que això implicaria una escalada de la violència sectària que les forces de seguretat locals no serien capaces d'aturar.

En alguns altres països de majoria musulmana de l'Orient Mitjà, la sort de la comunitat cristiana és diversa. A l'Aràbia Saudita, per exemple, país amb uns trenta milions d'habitants, dels quals poc més d'un milió són cristians, qualsevol expressió religiosa que no sigui musulmana, inclosa l'existència de llocs de culte, hi és completament prohibida. Fins i tot

els treballadors estrangers, més de set milions, que practiquen el cristianisme en secret són empresonats, assotats i, sovint, expulsats del país. En canvi, a l'Iran, els 300.000 cristians d'aquesta comunitat, formada bàsicament per membres de l'església armènia, són reconeguts per llei, amb l'excepció dels evangelistes, i, malgrat algunes denúncies de discriminació, poden tenir representació parlamentària. Una cosa semblant succeeix al Líban, un país que té aproximadament un 40% de cristians, que disposen d'un considerable poder polític. Això els permet, fins i tot –en el cas dels maronites–, de tenir reservada la presidència del país. Els països de l'Orient Mitjà on el tracte que reben els cristians és menys discriminatori són Síria i Jordània, tot

Un grup de coptes porten el cos d'una dona que s'havia mort arran dels enfrontaments entre les comunitats cristiana i musulmana de la localitat de Bahgur, a Egipte, el 9 de gener propassat.

i que en aquest darrer la comunitat cristiana hi ha disminuït del 5% al 3% des del 1970.

Nadal violent a Àsia. Les celebracions de les festes nadalenques han estat també tenses en alguns països asiàtics de majoria musulmana. A Indonèsia, per exemple, el país on hi ha la comunitat musulmana més nombrosa de tot el món, els cristians protestants de l'Església de Filadèlfia de Bekasi –un barri de Jakarta, la capital– no van poder celebrar les cerimònies religioses de Nadal, perquè un centenar de fonamentalistes islàmics van tallar les carreteres d'accés a l'església, amb l'argument que no tenia els

permisos en regla. De fet, els dies abans de Nadal, la policia indonèsia va reforçar la vigilància a les àrees properes a les esglésies de tot el país, en vista de la por que tornessin a rebre atacs com en anys anteriors. A la província de Java Occidental nombroses esglésies han hagut de tancar les portes aquests darrers anys perquè les autoritats els havien retirat els permisos.

Una cosa semblant ha passat aquest Nadal a Bangla Desh, on les autoritats van desplegar més de 12.000 policies per tal de protegir les esglésies. Segons Paulinus Costa, bisbe de Dacca, la capital, els cristians d'aquest país se senten amenaçats i "no poden resar

en pau". Un 85% de la població de Bangla Desh és de religió musulmana, mentre que la de cristians no arriba a l'1%. A l'Índia, país veí, els cristians de l'estat d'Orissa també han hagut de prevenir-se en arribar Nadal, perquè els extremistes hindús van anunciar manifestacions de protesta per fer boicot a la celebració de les festes. A Orissa encara pesa el record dels atacs organitzats per la comunitat hindú la nit de Nadal del 2007 contra els cristians del districte de Kandhamal, amb el resultat de vuit persones mortes i més de 800 cases cremades. L'any següent els atacs foren encara pitjors, amb centenars de morts, esglésies cremades i pobles completament abandonats a conseqüència de la persecució contra els cristians.

Ara bé, el lloc d'Àsia on enguany els cristians han sofert un Nadal més violent ha estat Malàisia. A la capital, Kuala Lumpur, un gran nombre d'esglésies han estat cremades durant aquestes passades festes de resultes del llançament de còctels molotov per part de grups de musulmans. L'origen dels atacs està en una polèmica que s'hi va desfermar quan un tribunal de la capital va anul·lar la prohibició al diari catòlic *The Herald* d'utilitzar la paraula *Al·là* per referir-se a Déu, cosa que els ciutadans no musulmans tenen prohibit a Malàisia. Tot i que les principals organitzacions musulmanes del país han acceptat la decisió de la justícia, alguns grups, com ara el Moviment de Joves Musulmans, han promogut manifestacions de protesta, perquè consideren que els cristians utilitzen aquest terme amb l'objectiu d'allunyar els musulmans de la fe islàmica. De fet, la controvèrsia per l'ús del mot *al·là* ja s'havia produït unes setmanes abans, quan les autoritats del país van requisar milers d'exemplars de la Bíblia perquè hi figurava aquesta paraula.

D'una altra banda, la comunitat cristiana del Vietnam també ha estat víctima de la intolerància religiosa. El dia de Reis, les autoritats de Hanoi, la capital del país, van destruir amb explosius el crucifix d'un cementiri catòlic de la ciutat. Quan centenars de fidels, alertats per l'explosió, van acudir-hi per protegir l'escultura, la policia va dispersar-los amb porres i gasos lacrimògens.

Xevi Camprubi